

Prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: Diana Stănilă
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Stela Procopciuc
Elena Grumeza
Dumitru Pușca

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Tatiana Vieru

Judecătorii: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către avocatul Valentina Moruz, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vladiana” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com”, cu privire la încasarea datoriei,

acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vladiana” și Societății cu Răspundere Limitată „Vlafavalux”, cu privire la rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare din 18 noiembrie 2014 și 02 februarie 2015, și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, prin care s-a admis parțial cererea privind scutirea de la plata taxei de stat cu acordarea termenului suplimentar pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 7500 lei,

c o n s t a t ă :

La data de 21 august 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Vladiana” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com”, cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 18 noiembrie 2014, S.R.L. „Vladiana”, în calitate vânzător, pe de o parte, și S.R.L. „Serv-Steaua-Com”, în

calitate cumpărător pe de altă parte au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a utilajului pentru fabricarea brichetelor.

Potrivit punctul 2.1 din contractul menționat, vânzătorul se obligă să livreze utilajul pentru fabricarea brichetelor, iar cumpărătorul se obligă să primească și să achite costul acestuia, în modul și în termenele stabilite în contract. Conform p.3.1 a contractului de vânzare-cumpărare din 18 noiembrie 2014, costul utilajului pentru fabricarea brichetelor constituie 180 000 lei, iar conform p.3.2, achitarea urma să fie efectuată în termen de 20 zile bancare, din momentul primirii bunurilor conform facturii semnate.

În temeiul contractului și a facturii fiscale nr. BV1938968, s-a vândut și s-a predat cumpărătorului utilajul în valoare de 180 000 lei, iar S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a acceptat bunurile livrate. Însă, ultima nu a efectuat achitarea sumei, motiv din care s-a format datoria față de S.R.L. „Vladiana” în sumă de 180 000 lei.

Menționează reclamantul că, reclamația din 18 iunie 2015 cu privire la restituirea datoriei formate, expediată în adresa S.R.L. „Serv-Steaua-Com”, a rămas fără un răspuns.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Vladiana” admiterea acțiunii, încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com” în beneficiul său a datoriei în sumă de 180 000 lei pentru utilajul vândut, a penalității pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 324 000 lei și a taxei de stat în sumă de 15 130 lei.

La data de 26 noiembrie 2015, în cadrul ședinței instanței de fond, avocatul Valentina Moruz, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com” a depus cerere reconvențională împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vladiana” și a Societății cu Răspundere Limitată „Vlafavalux”, cu privire la rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare din 18 noiembrie 2014 și 02 februarie 2015, și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, între S.R.L. „Serv-Steaua-Com” și S.R.L. „Vladiana”, la data de 18 noiembrie 2014 a fost încheiat contractul de cumpărare-vânzare a utilajului de fabricare a brichetelor. La fel a fost eliberată factura fiscală nr. BV1938968 din 19 decembrie 2014, confirmată de către părți.

Menționează că, la data de 02 februarie 2015 între S.R.L. „Serv-Steaua-Com” și S.R.L. „Vlafavalux” a fost încheiat contract de vânzare-cumpărare a utilajului de fabricat brichete, la prețul de 120 000 lei.

Totodată a explicat faptul că, S.R.L. „Vladiana” și S.R.L. „Vlafavalux” sunt administrate de către Fiodor Ionescu, fapt ce se confirmă prin extrasele din Registrul de stat al persoanelor juridice, astfel utilajele de fabricat brichete care figurează în contractele de vânzare-cumpărare, erau gestionate de una și aceeași persoană.

La momentul încheierii contractelor și a facturilor fiscale prin înțelegerea părților a fost stabilită următoarea modalitate de realizare a contractelor sus indicate,

întru respectarea obligațiilor contractuale cumpărătorul v-a prezenta băncii contractele de vânzare-cumpărare și facturile fiscale, întru contractarea unui credit bancar, pentru achitarea costului utilajului. Anume din acest motiv contractele nu au fost confirmate prin ștampila și semnătura ambelor părți. Însă nici una dintre băncile comerciale la care s-a adresat cumpărătorul nu a acceptat acordarea creditului bancar, fapt confirmat prin răspunsul băncii din 22 octombrie 2015.

În urma situației create cumpărătorul a fost în imposibilitate de ași onora obligațiile contractuale față de vânzător din motive ce nu depind de voința sa. Această situație a fost adusă la cunoștința vânzătorului S.R.L. „Vladiana” și S.R.L. „Vlafavalux”.

Din cele indicate, S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a comunicat intenția sa de a restitui bunurile indicate în contractele de vânzare-cumpărare și anume 2 aparate de fabricat brichete în valoare de 180 000 lei și respectiv 120 000 lei, pe motivul neacordării creditului bancar pentru achitarea acestor bunuri. Expedierea în adresa pârâților a foilor de parcurs se confirmă prin avizul de recepție din 29 iunie 2015.

Mai indică că, utilajele vizate în contracte nu au fost puse în funcțiune, fiind doar depozitate pe teritoriul cumpărătorului, fiind asigurată paza și integritatea utilajelor.

Pârâții nu au reacționat la cererea privind restituirea utilajelor, însă ulterior au expediat în adresa S.R.L. „Serv-Steaua-Com” două reclamații prin care au solicitat executarea obligațiilor contractuale, și achitarea bunurilor procurate.

Astfel, drept răspuns la aceste reclamații, S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a expediat în adresa pârâților înștiințarea prin care a solicitat rezoluțiunea contractelor din motivul neacordării creditului bancar de către băncile comerciale, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție din 27 iulie 2015.

Consideră S.R.L. „Serv-Steaua-Com” că, a acționat cu bună credință și diligență deoarece imediat cum a cunoscut despre imposibilitatea achitării bunurilor, a informat vânzătorul și i-a comunicat despre restituirea acestora.

Solicită S.R.L. „Serv-Steaua-Com” admiterea acțiunii reconvenționale, atragerea în calitate de copârât a Societății cu Răspundere Limitată „Vlafavalux”, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 18 noiembrie 2014 încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Vladiana”, rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 02 februarie 2015 încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Vlafavalux” și încasarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 17 august 2016, s-a respins acțiunea reconvențională înaintată de către S.R.L. „Serv-Steaua-Com” împotriva S.R.L. „Vlafavalux” și S.R.L. „Vladiana”. S-a admis acțiunea înaintată de S.R.L. „Vladiana” și s-a încasat din contul S.R.L. „Serv-Steaua-Com” datoria conform contractului de vânzare-cumpărare din 18 noiembrie 2014 în sumă de 180 000 lei, penalitatea în sumă de 324 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 15 130 lei.

La data de 18 august 2016, avocatul Moruz Valentina acționând în interesele S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi decizii privind admiterea acțiunii reconvenționale și respingerea acțiunii inițiale.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de avocatul Moruz Valentina în interesele S.R.L. „Serv-Steaua-Com” fiind acordat termen până la data de 06 decembrie 2016 pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat în sumă de 15 232,50 lei. S-a explicat că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel v-a fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, s-a admis parțial cererea S.R.L. „Serv-Steaua-Com” privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat termen suplimentar până la 22 decembrie 2016 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 7500 lei.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 06 decembrie 2016, la 19 decembrie 2016 avocatul Moruz Valentina acționând în interesele S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs casarea parțială a încheierii Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admisă integral cererea privind scutirea de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a prezentat probe suficiente care atestă situația financiară precară a întreprinderii, motiv din care este imposibil achitarea taxei de stat în mărime de 7 500 lei, astfel fiind încălcat principiul respectării dreptului de acces liber la justiție.

Examinând cererea de recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 a fost depusă la data de 19 decembrie 2016 (f.d.145). Prin urmare, instanța de recurs constată că avocatul Moruz Valentina acționând în interesele S.R.L. „Serv-Steaua-Com” s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în interiorul termenului de 15 zile.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul

declarat de avocatul Moruz Valentina, în interesele S.R.L. „Serv-Steaua-Com”, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum urmează din actele cauzei, avocatul Moruz Valentina acționând în interesele S.R.L. „Serv-Steaua-Com” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 17 august 2016 (f.d.123).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, a fost admisă parțial cererea privind scutirea de la achitarea taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 7500 lei, până la 22 decembrie 2016 (f.d.139-143).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul la depunerea apelului împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 17 august 2016, nu a achitat taxa de stat, însă a solicitat scutirea de la plata acesteia anexând Nota informativă și Extrasul de cont semnate și eliberate de contabila S.R.L. „Serv-Steaua-Com” – Sceleva N.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în condițiile enumerate de art. 85 din Codul de procedură civilă.

În speță, apelantul a depus cererea de apel fără a achita taxa de stat, însă a solicitat scutirea de la plata taxei de stat din considerentul imposibilității achitării acesteia ca consecință a stării financiare precare.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a concluzionat despre necesitatea scutirii parțiale de la plata taxei de stat la depunerea apelului și anume a sumei de 7732,50 lei din suma totală de 15 232,50 lei.

Or, la cererea privind scutirea de la plata taxei de stat s-a anexat doar Nota informativă și Extrasul de cont, ambele eliberate de către contabila S.R.L. „Serv-Steaua-Com” – Sceleva N. (f.d.140-141).

Astfel, Colegiul apreciază critic afirmația recurentului precum că starea materială este precară. Or, reieșind din Extrasul de cont, în perioada 01 – 25 noiembrie 2016 recurentul a avut venit în sumă de 8 551 077 lei (f.d.140).

În același timp, Colegiul menționează că, având la bază prevederile art. 85 alin. (4) CPC, instanța de judecată dispune exclusiv de dreptul de a scuti de la plata taxei de stat, iar uzarea de acest drept este la atitudinea instanței, fiind legată doar de motivele și probele invocate de solicitant în acest sens.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a admis integral cerința apelantului de scutire a plății taxei de stat, nu poate fi apreciată ca o încălcare a principiului respectării dreptului de acces liber la justiție, în situația în care pe contul apelantului în decursul unei luni au fost rulaje în sumă de peste 500 000 lei.

Din circumstanțele sus menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect admis parțial cerința de scutire a plății taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, or, apelantul nu s-a conformat dispozițiilor legale ce reglementează procedura de contestare cu apel.

Astfel, în cauza *SRL Tudor - Comerț vs. Moldova*, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy – Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Reieșind din circumstanțele sus relatate, argumentele invocate de avocatul Valentina Moruz, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com” nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Valentina Moruz, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vladiana” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com”, cu privire la încasarea datoriei, acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Serv-Steaua-Com” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vladiana” și Societății cu Răspundere Limitată „Vlafavalux”, cu privire la rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare din 18 noiembrie 2014 și 02 februarie 2015, și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu